

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 48/2019-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. februára 2019 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], v čase podania sťažnosti v Ústave na výkon trestu odňatia slobody, [REDAKOVANÉ], vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 6 PP 60/2017 a uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 6 Tos 192/2017-38 z 21. septembra 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola prostredníctvom poštovej prepravy 19. októbra 2018 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], v čase podania sťažnosti v Ústave na výkon trestu odňatia slobody, [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa

čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Trnava (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 PP 60/2017 a uznesením Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 6 Tos 192/2017-38 z 21. septembra 2017 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“).

2. Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ 30. mája 2017 požiadal Okresný súd Bratislava I o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody (ďalej len „žiadosť o prepustenie“), o ktorom z dôvodu zmeny miestnej príslušnosti rozhodol Okresný súd Trnava uznesením sp. zn. 6 PP 60/2017 z 3. augusta 2017 (ďalej aj „uznesenie okresného súdu“) tak, že žiadosť sťažovateľa o prepustenie zamietol.

3. Proti uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej rozhodol krajský súd svojim uznesením tak, že uznesenie okresného súdu podľa § 194 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) zrušil. Uznesenie krajského súdu bolo doručené obhajcovi sťažovateľa 29. novembra 2017.

4. Sťažovateľ okresnému súdu vyčíta, že uznesenie krajského súdu mu bolo doručené až 15. októbra 2018 v reakcii na jeho sťažnosť na prieťahy v konaní, pričom predchádzajúce doručenie uznesenia krajského súdu prostredníctvom jeho obhajcu 29. novembra 2017 sťažovateľ nepovažoval za konformné s ústavou z týchto dôvodov: *„Podľa môjho názoru v prípade ustanovenia § 179 ods. 2 Tr.por. treba uplatniť extenzívny výklad v prospech základných ľudských práv a slobôd, navyše za situácie ako v tomto prípade, keď podnecovateľom sťažnostného konania nebol môj obhajca, ale priamo ja, bolo povinnosťou Okresného súdu Trnava v prvom rade doručiť rozhodnutie Krajského súdu v Trnave zo dňa 21.09.2017 sp. zn. 6Tos 192/2017 mne...“*

5. Sťažovateľ v sťažnosti ďalej uviedol, že k porušeniu ním označených práv došlo aj v súvislosti s oneskoreným rozhodnutím okresného súdu, keďže o jeho žiadosti o prepustenie rozhodol až 3. augusta 2017, tzn. na 93. deň odo dňa jej podania.

6. Keďže krajský súd svojím uznesením zrušil uznesenie okresného súdu bez toho, aby sám vo veci rozhodol, sťažovateľ mu vyčíta jeho nezákonnosť, arbitrárnosť a neodôvodnenosť, a teda aj nepreskúmateľnosť.

7. Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Okresný súd Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 6PP 60/2017 v súvislosti s doručovaním uznesenia Krajského súdu v Trnave zo dňa 21.09.2017 sp. zn. 6Tos 192/2017 porušil práva sťažovateľa vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

2. Sťažovateľovi priznáva primerané finančné zadostučinenie vo výške 2.500,- euro, ktoré je Okresný súd Trnava povinný vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Krajský súd v Trnave uznesením zo dňa 21.09.2017 sp. zn. 6Tos 192/2017 porušil práva sťažovateľa vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

4. Uznesenie Krajského súdu v Trnave zo dňa 21.09.2017 sp. zn. 6Tos 192/2017 sa zrušuje.

5. Krajskému súdu v Trnave sa prikazuje aby vo veci znova konal a rozhodol.

6. Sťažovateľovi priznáva primerané finančné zadostučinenie vo výške 5.000,- euro, ktoré je Krajský súd v Trnave povinný vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním

a o postavení jeho sudcov v znení neskorších prepisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

10. Za zjavne neopodstatnený možno považovať návrh vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. O zjavne neopodstatnený návrh ide preto vtedy, ak pri jeho predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí návrhu na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 140/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 198/07, IV. ÚS 27/2010).

11. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

12. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

13. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom

zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Sťažovateľ v návrhu označil porušenie jeho základných práv a slobôd podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Vychádzajúc však z obsahu podania, ústavný súd vec posúdil podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 1 a 4 dohovoru, teda ako námietky na urýchlené konanie súdov v jeho veci.

K porušeniu sťažovateľom označených práv postupom okresného súdu

14. Vo vzťahu k postupu okresného súdu sa sťažovateľ v petite svojej sťažnosti domáha vyslovenia porušenia čl. 6 ods. 1 dohovoru v súvislosti s doručovaním uznesenia krajského súdu. Aj keď to v petite sťažnosti sťažovateľ neuvádza, z obsahu sťažnosti taktiež vyplýva, že postupom okresného súdu malo dôjsť aj k porušeniu čl. 48 ods. 2 ústavy (sťažovateľ mylne uvádza čl. 46 ods. 1 ústavy), keďže okresný súd o jeho žiadosti o prepustenie rozhodoval neprimerane dlhú dobu 93 dní.

15. Ústavný súd v tejto súvislosti predovšetkým uvádza, že uznesenie krajského súdu bolo sťažovateľovi doručené prostredníctvom jeho obhajcu 29. novembra 2017. Ústavný súd teda dáva opakovane do pozornosti závery predsedu okresného súdu prezentované v jeho liste „*Sťažnosť na prieťahy v konaní – odpoveď z 10. októbra 2018*“, v ktorom uvádza: „*Na podklade Vašej sťažnosti rozhodoval Krajský súd v Trnave, ktorý uznesenie Okresného súdu Trnava svojim uznesením sp.zn. 6Tos/192/2017 zo dňa 21.09.2017 podľa § 194 ods. 1 Trestného poriadku zrušil, pričom z odôvodnenia rozhodnutia sťažnostného súdu vyplýva, že nakoľko ste boli z výkonu trestu odňatia slobody dňa 30.08.2017 prepustený, zanikol predmet konania. Uznesenie Krajského súdu v Trnave bolo dňa 29.11.2017 doručené Vášho obhajcovi [REDAKOVANÉ]. Bolo preto povinnosťou Vášho obhajcu Vás o rozhodnutí Krajského súdu v Trnave informovať.*“ S poukazom na v tomto liste citovaný § 179 ods. 2 Trestného poriadku doručením uznesenia krajského súdu obhajcovi sťažovateľa nemohlo dôjsť k porušeniu sťažovateľom v sťažnosti označených práv.

16. Vo vzťahu k namietaným priet'ahom v konaní pred okresným súdom pri rozhodovaní o žiadosti o prepustenie ústavný súd poukazuje aj na svoju judikatúru, z ktorej vyplýva, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 154/03, IV. ÚS 221/05). V prípade, keď ústavný súd zistil, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevyslovil porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (napr. II. ÚS 57/01, IV. ÚS 110/04), prípadne návrhu buď nevyhovel (napr. I. ÚS 11/00), alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (napr. I. ÚS 17/01, I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, IV. ÚS 221/05).

17. Keďže o žiadosti o prepustenie rozhodol okresný súd svojím uznesením z 3. augusta 2017, tzn. len 35 dní po uplynutí lehoty podľa § 415 ods. 4 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov, pričom zároveň v čase podania sťažnosti ústavnému súdu (19. októbra 2018) stav nečinnosti okresného súdu objektívne netrval, v súlade s ustálenou judikatúrou ústavného súdu je sťažnosť sťažovateľa v tejto časti zjavne neopodstatnená.

K porušeniu sťažovateľom označených práv uznesením krajského súdu

18. Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že k porušeniu ním v sťažnosti označených práv došlo aj v súvislosti s nezákonnosťou, arbitrárnosťou, neodôvodnenosťou, a teda aj nepreskúmateľnosťou uznesenia krajského súdu, ktorý uznesenie okresného súdu zrušil bez toho, aby sám vo veci rozhodol.

19. Ústavný súd sa pri predbežnom prerokovaní tejto časti sťažnosti sústredil na posúdenie otázky, či možno považovať uznesenie krajského súdu za ústavne udržateľné a akceptovateľné z hľadiska námietok, ktoré sťažovateľ proti nemu uplatnil, a zároveň vzal do úvahy tiež skutočnosť, že v čase predbežného prerokovania sťažnosti bol sťažovateľ

z výkonu trestu odňatia slobody prepustený (30. augusta 2017). Na tomto základe ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že medzi uznesením krajského súdu, resp. jeho postupom a obsahom sťažovateľom označených článkov ústavy a dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí tejto časti sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení.

20. Podľa názoru ústavného súdu závery krajského súdu nemožno považovať za svojvoľné, predčasné, arbitrárne, resp. za také, ktoré by odporovali podstate a zmyslu aplikovaných právnych noriem. Ústavný súd dáva do pozornosti odôvodnenie uznesenia krajského súdu, v zmysle ktorého: *„Krajský súd... zistil, že dňa 30.08.2017 bol odsúdený prepustený z predmetného výkonu trestu vzhľadom k tomu, že vykonal celý trest vo výmere 1 rok, a teda medzičasom zanikol predmet tohto konania. Keďže odsúdený už bol prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, krajský súd v zmysle § 194 ods. 1 Trestného poriadku sa obmedzil iba na zrušenie tohto uznesenia.“*

V tejto časti preto ústavný súd odmietol sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú.

21. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa uvedenými v petite sťažnosti, rozhodovanie o ktorých je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo. Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažovateľovi nevyhovел v jeho žiadosti o ustanovenie obhajcu na konanie pred týmto súdom, pretože bolo zjavné, že v konaní úspešný nebude.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. februára 2019